

OBSAH

- 11 Zaostrené na Francúzsko
- 20 PATRICE CHÉREAU na tému tela
- 22 Začiatky
- 25 Diela prechodu
- 25 *La Dispute*
- 33 *Ring*
- 44 Zlaté osemdesiate roky
- 47 *Boj černocho so psami* (1983)
- 51 *Západné nábřežie* (1985)
- 52 *V samote bavlníkových polí* (1987)
- 55 *Návrat do púšte* (Théâtre du Rond-Point, 1988)
- 57 Müller – Laclos: *Kvarteto* (1985)
- 58 *Hamlet* (1988)
- 61 Súčasný film
- 62 *Zranený muž* (1982)
- 63 *Tí, čo ma majú radi, pocestujú vlakom* (1998)
- 64 *Intimita / Intimité* (2001)
- 65 *Son frère / Jeho brat* (2003)
- 68 Nová kapitola
- 68 Bernard-Marie Koltès: *V samote bavlníkových polí* po tretí raz
- 70 Dva pohľady kritiky
- 71 Racinova *Faidra* v stopách Koltèsa alebo Chýbajúce ohnivko...
- 76 Avantgardný klasik opernej réžie
- 76 Alban Berg: *Lulu* (1979)
- 77 Alban Berg: *Wozzeck* (1992, 1994)
- 78 Leoš Janáček: *Z mŕtveho domu* (2005)
- 81 Richard Wagner: *Tristan a Izolda* (2007)
- 86 Historický film
- 86 *Kráľovná Margot / La Reine Margot* (1994)
- 90 *Gabrielle* (2005)
- 94 V zenite tvorby — návraty a nové územia
- 94 Jon Fosse: *Sen o jeseni*
- 98 Čítané divadlo
- 100 Naprieč umeniami
- 103 Dvaja herci a text: trvá tridsať rokov, kým na to človek príde :
rozhovor s P. Chéreauom

108	ARIANE MNOUCHKINE divadlo ako spôsob života
110	Zakladateľka nezávislého divadla
113	Revolúcia na dva razy
113	Díptych o Revolúcii
114	1789
116	1793
118	Revolúcia po prehodnotení (v čase osláv dvojestého výročia a pádu komunizmu)
119	<i>Zázračná noc / Une nuit miraculeuse</i>
123	Výskum európskych tradícií pokračuje
123	<i>Zlatý vek / L'Âge d'or</i>
127	<i>Mefisto / Méphisto ou le Roman d'une carrière</i>
130	Interkultúrne inscenácie. Shakespearovský cyklus
133	Inszenácie
133	<i>Richard II.</i>
135	<i>Henrich IV. Prvá časť</i>
140	Hry z najnovších dejín Ázie — problémy s orientálnymi kódmi
140	<i>L'Histoire terrible mais inachevée de Norodom Sihanouk, roi du Cambodge / Strašná, no neukončená história Norodoma Sihanuka, kráľa Kambodže</i>
142	<i>L'Indiade ou l'Inde de leurs rêves</i>
144	Návrat k interkultúre vydarený
144	<i>Atreovci / Les Atrides</i>
154	<i>Tartuffe</i>
157	Interkultúra s výsledkom 50 : 100
157	<i>La Ville parjure ou le réveil des Érinyes / Vierolonné mesto alebo Prebudené Erínye s otáznikmi</i>
160	<i>Tambours sur la digue / Bubny na hrádzi</i>
165	Intermediálne alebo kino–divadlo
165	<i>Le Dernier Caravansérail. Odyssées / Posledný karavanserail. Odysey</i>
170	<i>Podenky / Les Éphémères</i> alebo Prečo je život krásny
173	<i>O stroskotancoch a bláznivej nádeji</i>
177	<i>Macbeth</i> alebo Nevstúpiš dva razy do tej istej rieky
183	Občianska aktivistka Ariane Mnouchkine a úloha umelca v spoločnosti
189	A loď pláva ďalej...
194	Hercova druhá koža : rozhovor s A. Mnouchkine

216	ROBERT WILSON prekračuje hranice
218	Z Texasu do Európy
221	Francúzsko objavuje Wilsona
221	<i>Deafman Glance / Pohľad hluchého</i>
232	Francúzsko po <i>Pohlade hluchého</i>
233	<i>Einstein on the Beach</i> – opera s tajomstvom
241	Príspevok k rodovej téme a božská Isabelle Huppert
241	<i>Orlando</i>
249	Kvarteto — ďalší príspevok k rodovej problematike
255	<i>Choroba zvaná smrť / La Maladie de la mort</i> : rozpájanie scénických stôp
260	V Molièrovom dome: návrat k epizodickej kompozícii
262	<i>Les Fables de La Fontaine</i> (2004)
266	Kanonická opera — špička ladovca
268	<i>Madama Butterfly</i> – opera v znamení japonskej estetiky
272	<i>Pelléas et Mélisande / Pelléas a Mélisanda</i> – od nemej opery k opere ticha okľukou cez Japonsko
279	Najfrancúzskejší americký režisér bilancuje
280	Genetovi <i>Černosi</i> alebo Tajomstvo je ukryté na povrchu
284	Wilson na východ od Paríža
285	<i>Bol som tu niekedy?</i>
285	<i>Perséphone</i> (1996)
288	Wilson a Praha
289	Leoš Janáček, Wilsonov preferovaný skladateľ
289	<i>Osud</i> (2002)
291	<i>Káťa Kabanová</i> (2010)
292	Činoherná <i>Věc Makropulos</i> (2010)
295	Praha — Bratislava — Budapešť
295	<i>1914</i> (2013)
301	Cesta okolo sveta za štyridsaťpäť rokov
305	Priame poznanie vecí : rozhovor s R. Wilsonom
311	Paralely a globalizácia
320	Bibliografia
332	Filmografie a teatrografie
350	Obrazová dokumentácia
352	Résumé / Summary
358	Menný register

Podvoliť sa, nič nerobiť

- J. F. Juliana Carneiro da Cunha o svojom hereckom výkone³ v *Atreovcoch* povedala, že skúšala dosiahnuť úplnú nehybnosť a Simon Abkarian trval na tom, že herci sa musia naučiť, ako niečo na javisku „nerobiť“. „Nerobiť“ je spôsob, ako byť prístupný prijímať dušu postavy.
- A. M. Keď herec vstúpi na javisko, je často plný zostreného narcizmu. Je tam, aby sa ukázal. Myslí si, že to musí robiť. Natol'ko, že jeho jediným želaním je dostať sa do popredia, aby sa zviditeľnil, aby sa ukázal. Herec neukazuje vôbec nič. Herec sa musí najprv naučiť prijímať, nechať do seba nasávať. Keď sa pozeráme, veľa sa učíme. Keď vystúpime na javisko, musíme vedieť byť pokorní. Netreba hneď za každú cenu hľadať, čo treba robiť. Pohľad vás naučí: prijímať, absorbovať, nasávať ako špongia. Herec je ako špongia, ktorá všetko prijíma. Špongia, ktorá niečo vyjadruje bez toho, aby pridávala, no dodáva veciam štruktúru. Nič viac. Herec prijíma. Nehľadá. Nenachádza. Čaká a prijíma, je v stave prijímania, pripravenosti. Čaká. V priebehu cizovania si každý nájde vlastnú cestu. Práve pri ňom sú postreh, pohľad, sluch dôležité. Podvoliť sa, nechať veciam voľný priebeh, ešte viac prijímať a vždy počúvať. Herec načúva všetkým, celou pokožkou. Keď hovorím, že načúva pokožkou, chcem tým povedať, že nepočúva len slová, ale takisto, ako sa slová hovoria. Prijíma. Vyjadruje, vyjadruje pot toho druhého. To je základ.
- Tento druh tvorivosti, v akej sa herec môže ocitnúť, je niečo veľmi záhadné. Sú takí, ktorí ju budú hľadať celý život a nikdy ju nenájdu, a sú takí, čo ju majú hneď. Viem, povedať to je nepríjemné. Umenie je nespravodlivé. Nie každý sa narodil ako maliar. Nie všetci sa rodia ako hudobníci, nie všetci sa rodia ako herci. To je pravda. Vo chvíli, keď si to uvedomíme, všetka práca je ešte pred nami. Herci, ktorí majú toto nadanie, majú zároveň neodkladnú povinnosť, ktorá nastoľuje prísnu prácu. Ak nezvelaďujeme toto nadanie, bude nám celkom iste nanič.
- Ak je toto nadanie tu, je viditeľné. Problém je, že to nevieme. Chvíľu môže byť ukryté. Problém nie je len rozlíšiť, ktorí ľudia sú ním obdarení, ale ktorí ho skrývajú, alebo sa skrýva samo. Sú ľudia, ktorým trvá, aby sa prejavili, a sú ľudia, ktorým sa to podarí okamžite. Niekedy mám pravdu, keď čakám, niekedy strácam čas. Žiaľ, v tomto sa nemôžem vyhlásiť za neomylný! S niektorými ľuďmi som strávila týždne. V skutočnosti to nič neprineslo. Pomýlila som sa v bytostiach, no nie v osobnostiach.
- J. F. Herci často používajú pojem „energia“. Stáva sa aj vám, že pracujete s týmto termínom, a ako by ste ho definovali?

³ SATLER, D. Interview with the Théâtre du Soleil. In *Theater*. Yale School of Drama, 1993, no. 1, p. 66-74.